

GUD OG KEISEREN

Finn bibelteksten i Bibelen og les den høyt i gruppa: Matt 22,17-22

Samtale i gruppa

Hva slags type samtale er egentlig dette? Hvordan opplever du tonen i den? Hva tenker du at den handler om? Hvem er det som kommer til Jesus og stiller det innledende spørsmålet? Hvorfor gjør de det?

Det er åpenbart at fariseerne og de skriftlærde kommer til Jesus med onde intensjoner. På hvilken måte klarer han å snu situasjonen til sin egen fordel?

Les videre i gruppa

Denne samtalen er den siste i rekken av en serie stridssamtaler Jesus er i. Han er Jerusalem i siste uken av sitt liv – den som vi gjerne kaller den stille uke. Men for Jesus var den alt annet enn stille. Den starter med inntoget i Jerusalem og fortsetter med at Jesus rydder tempelplassen og velter pengevekslernes bord, helbreder lamme og blinde, mens barna roper i helligdommen: Hosianna, Davids sønn. Til stor irritasjon for overprestene og de skriftlærde. Han underviser på tempelplassen, og de samme folka stiller spørsmål ved hans fullmakt til å gjøre alt dette (Matt 21, 23). Det er noen som opplever seg trua av det Jesus gjør og måten han blir tatt imot på.

Jesus svarer dem med å fortelle tre lignelser – som både direkte og indirekte kommer med skarp kritikk mot den religiøse eliten. De skjønner at det er dem han sikter til, og vil gjerne pågripe han, men de er også redde for den støtten Jesus har fått hos folket. Derfor går de verbalt til angrep istedenfor; er det tillatt å betale skatt til keiseren?

Det handler om forholdet mellom Gud og keiseren, mellom religion og politikk. Uansett hva Jesus svarer på dette spørsmålet, blir det feil. Sier han ja, får han problemer med folket som raser over romernes skattepress og svarer han nei, kommer han på kant med øvrigheta. Men Jesus skjærer gjennom og samtalen tar en ny vending.

Han ber ganske enkelt om å få se bildet av den mynten de betaler sin skatt med. Keiserens bilde og navn på mynten var tegnet på eiendomsrett. Hele det romerske imperiet var skapt i hans bilde. Dermed kartlegger Jesus rammene for keiserens makt. Han regjerte fra Det kaspiske hav til Atlanterhavet. Hele imperiet var formet i hans mønster. Det var grunnlagt på makt og undertrykkelse: økonomisk, politisk og militært. Men der gikk også grensen.

Jesus er som vanlig en luring. De som spurte hadde denne mynten fordi de hadde tjent seg rike ved å

Evangeliet etter Matteus 22,17-22

samarbeide med keiseren og den romerske okkupasjonsmakta. Det var disse pengene de brukte i sin handel på tempelplassen. Når de selv profiterte på og så å si hadde latt seg fange inn av keiserens økonomiske system, hvorfor skulle de ikke betale de avgiftene systemet krevde?

Samtale i gruppa

Fikk de svar på spørsmålet sitt om det er tillatt å betale skatt til keiseren? Hva mener Jesus når han sier at de skal gi keiseren det som tilhører keiseren og Gud det som tilhører Gud? Hva er det som tilhører keiseren? Hva er det som tilhører Gud?

Hvorfor forlater de han og går sin vei?

«Det som tilhører Gud ...» Ofte blir det forstått som en enkel fordeling. Gud får det som er igjen når keiseren og øvrigheta har fått sitt. Det åndelige. I vår tid har det blitt brukt til å redusere kirka sitt virksomhetsområde til innvortes bruk. Er det virkelig det Jesus mener? Eier Gud bare det som foregår i en lukket verden av åndelighet og fromhet, Bibelen, bønner, fellesskapet og brødsbrytelsen – det som tradisjonelt regnes som «religion»? På hvilken måte går Jesus i rette med dette synet?

På samme måte som keiseren hadde sitt bilde og navn på mynten som et tegn på eiendomsrett, har Gud satt sitt bilde og navn på hvert enkelt menneske. Bibelen kaller dette f å være skapt i Guds bilde. Det betyr at alle mennesker er like mye verdt – og at Gud bryr seg om alle sider ved menneskelivet. Når kirka står opp og tar parti for de svake i samfunnet og påpeker urett, blir hun ofte beskyldt for å være politisk. Spesielt av de som føler seg truffet av kritikken. I lys av dette og teksten vi nettopp har jobbet med; på hvilken måte kan kirkas oppdrag også være politisk?